

Motion 3. – Ersättning försäkringskassa

UNIONEN-KLUBBEN PÅ TIETO I KARLSTAD, VÄRMLAND

Vi är några på Tieto-klubben i Karlstad som reagerat över att de som får ersättning från Försäkringskassan (t.ex. föräldrapenning eller sjukpenning) drabbas negativt av att de nya lönerna gång på gång är försenade. Det kan bero på sena centrala löneavtal och dels på att företaget inte hinner med att förhandla lön lokalt.

Ersättning från Försäkringskassan baseras på den inkomst som man har. Enligt HR här i Karlstad ska de nya lönerna gälla fr.o.m. 1/4 då centrala avtalet skrevs.

Förr i tiden (för kanske 5-6 år sedan) kunde man fylla i datum när man uppdaterade inkomst hos Försäkringskassan, och då fick man kompletterande ersättning retroaktivt. Nu har de tagit bort den möjligheten, och den nya inkomsten gäller endast fr.o.m det första ärendet som man har hos Försäkringskassan efter att den nya lönen är satt (man kan inte bara uppdatera inkomsten utan man gör det endast i samband med att man ansöker om ersättning). Se svar från Försäkringskassan i kursivt nedan:

Hej!

Tack för ditt mail. Ändring av inkomstuppgifter gör du nästa gång du söker någon ersättning t.ex. tillfällig föräldrapenning (vab) från Försäkringskassan och den nya årsinkomsten kommer då att gälla från och med det ärendet.

Ärenden där ersättning redan betalats ut och avslutats kan man inte få retroaktivt för då Försäkringskassan inte haft kännedom om den nya inkomsten vid tillfälle då ansökan gjordes.

Med vänlig hälsning

.....

Försäkringskassan

Avdelningen för Barn och familj

För de flesta handlar det kanske inte om några jättesummor, men om man t.ex. är föräldraledig på heltid mellan april och november så kan det handla om förlorade tusenlappar. Och man ska väl inte förlora ersättning som man har rätt till pga att företaget inte klarar av att sätta löner i tid? Detta har dessutom pågått i flera år.

Lösning

Alt 1

Försäkringskassan borde kunna hantera retroaktiva utbetalningar baserade på "sena" löneförhöjningar.

Alt 2

Löneavtalen borde innehålla en lösning så att löntagarna ersätts för den missade ersättningen av arbetsgivaren.

ATT Unionen driver frågan att Försäkringskassan skall hantera retroaktiva utbetalningar.

ATT Unionen driver i nästa avtalsrörelse att mellanskillnaden i ersättning från Försäkringskassan ersätts till löntagaren av arbetsgivaren.

Förbundsstyrelsens yttrande FR2018-03

Motionärerna pekar på hur medlemmar kan drabbas när löneavtal inte sluts i tid, och de därmed går miste om viss retroaktiv högre ersättning från Försäkringskassan. Försäkringskassan kan förvisso betala ut retroaktivt högre ersättning under en pågående ersättningsperiod, men då endast från det datum som det nya löneavtalet undertecknats. För mellanperioden – det vill säga från det datum avtalet gäller ifrån, och fram till dess att det faktiskt undertecknades – kan ingen retroaktivt högre ersättning betalas ut.

Vid utdragna löneförhandlingar kan därför den enskilde drabbas ekonomiskt, vilket motionärerna tydligt redogör för i sin motion. Precis som motionärerna skriver så är det relativt vanligt att löneförhandlingar och avtal drar ut på tiden, och förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att det är olyckligt att det drabbar den enskilde ekonomiskt. Motionärerna anför två olika vägar för att komma tillrätta med problemet. Det ena alternativet går ut på att Unionen driver frågan att Försäkringskassan ska hantera retroaktiva utbetalningar baserat på "försenade" löneavtal. Det andra alternativet som motionärerna föreslår är att Unionen i nästa avtalsrörelse driver att mellanskillnaden i ersättning från Försäkringskassan ersätts till löntagaren av arbetsgivaren. Det är förbundsstyrelsens uppfattning att det ena alternativet inte behöver utesluta det andra.

Det första alternativet, som handlar om Försäkringskassans hantering, är något som Unionen även tidigare identifierat och uppmärksammat i olika sammanhang. Försäkringskassans tillämpning bygger på en etablerad lagstiftning och praxis. Att få till stånd en ändrad tillämpning av Försäkringskassan är sannolikt svårt. Men Unionen kan ändå påtala problemen som motionärerna anför och – då det är lämpligt och möjligt – driva på för en förändring. Förbundsstyrelsen föreslår därför att den första att-satsen beaktas.

Vad gäller den andra att-satsen kan det till en början konstateras att det inte föreligger några rättsliga hinder att reglera frågan om retroaktiv lön i våra kollektivavtal. Att driva det avtalsvägen skulle kunna ses som ett sätt att skapa en slags försäkring, i de fall fördröjda avtalsförhandlingar får negativa konsekvenser på ersättningen från Försäkringskassan. Frågan har tidigare diskuterats inom förbundet. År 2011 motionerades det på samma tema, vilket ledde till att skrivningar kring detta fanns med som krav i avtalsrörelserna 2011 och 2012. Förbundsrådet behandlar inför varje avtalsrörelse motioner rörande avtalskrav. Förbundsstyrelsen föreslår därför att förbundsrådet överlämnar motionens andra att-sats till nästkommande förbundsråd, som har att behandla avtalsfrågor.

Förbundsrådet föreslås besluta

ATT beakta första att-satsen

ATT förbundsrådet överlämnar den andra att-satsen till nästkommande förbundsråd som har att behandla avtalsfrågor.